

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

(Ofiary na pogorzalców)

Na wsparcie pogorzalców w Mielcu wpłynęło w drodze składki: Do urzędu powiatowego w *Myślenicach* 10 zł. 64 c.; do urzędu powiatowego w *Dąbrowie* 12 zł. 70¹/₂ c., a do urzędu powiatowego w *Tłumaczu* 10 zł. 45 c. w. a.; i pieniądze te odesłano już przelozonemu obwodowi tarnowskiego.

(Z urzędowej części *Gazety wiedeńskiej*.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 21. lipca r. b. nadać najlaskawiej rady rządowemu i profesorowi uniwersytetu wiedeńskiego Drwi *Józefowi Hyrtl* w uznaniu znakomych zasług jego w dziedzinie anatomii — tytuł i charakter rady nadwornego z opuszczeniem tax.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 18. lipca r. b., przychylając się do prośby właściciela dóbr *Teodora hrabi Fulkenhain* i jego kolegów, zezwolić na przygotowanie kroki ku założeniu towarzystwa agronomicznego na Szląsku podług przedłożonych statutów.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 29. lipca. W onegdajszym numerze pisma naszego zamieściliśmy odpowiedź hr. Bernstorffa na propozycję względem przystąpienia Austrii do związku celnego. Jest ona odmowna, stanowczo i bezwzględnie odmowna. Jako pierwsza i główna przyczyna odmowy podana jest konieczność dotrzymania danego słowa, a zatem wypełnienie zobowiązań z traktatu z Francją zawartego wpływających, z tem wszelako wyraźnem oświadczeniem, iż nawet gdyby traktat ten zawarty nie był, to jednak Prusy nie wchodziłyby nadal w żadne układy na zasadzie taryfy dotąd w związku celnym obowiązującej, bo taryfa ta już się przeżyła i ustąpić musi nowemu prawodawstwu celnemu, na wcale odmiennych zasadach opartemu. Prusy zaś pod tym względem zupełną wolność działania zachować sobie muszą, dla tego żadnych układów na przyszłość zawierać nie mogą. Taka jest w krótkich słowach treść depešy hrabiego Bernstorffa.

W rozbiórce i ocenieniu powyższej argumentacji trudno zaiste przeminać milczeniem, iż pruski minister spraw wewnętrznych, kładąc tak wyraźny nacisk na konieczność dotrzymania danego słowa, obowiązek ten jedynie do Francji stosuje, a zupełnie zapomina o układzie nierównie wcześniejszej daty z Austrią zawartym, względem którego *dane słowo* niemniej dotrzymane być winno. Bo przecież w konwencji z dn. 19. lutego 1853 r. zastrzegła sobie Austrija jak najwyraźniej wolność przystąpienia do związku celnego, w terminie do dnia 1. stycznia 1865 roku; Prusy w imieniu tegoż związku zastrzeżenie to na korzyść Austrii stypulowane przyjęły, zastrzeżenie więc takowe obowiązywać ich nie przestało. Zdawałoby się, iż w takim położeniu rzeczy gabinet berliński nie mógł wchodzić w żadne handlowo-polityczne umowy bez współdziałania Austrii, jako przyszłego domniemanego członka związku celnego, a przynajmniej bez zezwolenia stanowiącej eksplicy, czyli gabinet wiedeński zechce korzystać lub nie z zawarowanej sobie wolności, przystąpienia do tegoż związku. Tak jak rzeczy dziś stoja, po zawarciu z Francją marcowego traktatu, dotrzymanie słowa Francji będzie jednocześnie złamaniem słowa Austrii, nierównie wcześniejszego danego.

Twierdzenie, jakoby obecna taryfa związku celnego już się przeżyła, nie tu nie dowodzi. Bo rewizya tej taryfy przewidziana już była w konwencji w 1853 roku; Austrija nie uchylała się wcale od ponoszenia skutków tej rewizyi. Wolność, jaką Prusy pod względem przyszłego prawodawstwa celnego dla siebie zastrzegają, doprowadzi do zupełnego rozbitcia związku celnego, co zdaje się być ostatecznym gabinetu berlińskiego zamiarem.

Nie licząc zaiste Lyty glosy, odzywające się w pruskiej izbie deputowanych przeciwko traktatowi z Francją zawartemu, bo izba traktat ten znaczną większością przyjęła. Lecz fakta w dyskusyi na jaw wyprowadzone usprawiedliwiały aż nadto obawę, iż traktat francuski znacznyemu przemysłowi pruskiemu przynieść może uszczerbek, przypuszczenie zaś Austrii do związku celnego wyraźne dla tegoż związku a zatem i dla Prus rokowało korzyści. Traktat z Francją otwiera zaiste dla przemysłu pruskiego przystęp do rozległego i bogatego kraju, bogatszego jak Austrija, przeczyc tego nie będziemy. Lecz w kraju tym, we Francji własna industria na tak wysokim stała stopniu, że raczej Prusy wyrobami swemi zalewać może. Krom wyrobów stalowych nadreńskich fabryk, we wszystkich innych rodzajach przemysłowej produkcji, fabryki francuskie nie tylko na równi stoja z pruskimi, ale je nawet pod niektórymi względami o wiele prześcigły. Kapitał, to główne narzędzie przemysłu, tańszy jeszcze we Francji jak w Prusiech i w całym związku celnym.

Z surowych ziemiopłodów, bez zboża Francya w latach nieurodzaju obejść się nie może. Wina zaś reńskie żadnego nie znajdują w niej odbytu, bo wywóz własnego wina główną stanowi gałęź handlu francuskiego. Tak więc w traktacie prusko-francuskim wszystkie prawie korzyści są po stronie Francji. Inaczej wcale rzeczy się mają w razie połączenia się związku celnego z Austrią. Tu większa połowa monarchii jest krajem czysto rolniczym, jeżeli zaś konsumpcya wyrobów fabrycznych mniej jest znaczna jak w bogatej Francji, to znów prowincye te własnych fabryk wcale nie mają. A nawet w Austrii samej, Czechach i Morawie jedne tylko fabryki wełnę wyrabiające mogą iść o prym z wszelkimi wyrobami całego świata; pod każdym innym względem nie stały jeszcze na równi z fabrykami związku celnego. Zresztą kapitał droższy nierównie w Austrii jak w krajach do związku celnego należących, a niedostatek pod tym względem czuć się dający, stoi na zawadzie silnemu rozwojowi austriackiego przemysłu. Słowem te wszystkie korzyści zdają się być po stronie Prus i związku celnego.

Trudno zatem przypuścić, ażeby względy jedynie handlowe spowodowały obecną politykę gabinetu berlińskiego. Zdaje się, że inna wcale myśl na dnie jej leżeć musiała. Jeden z dzienników pruskich *Gazeta Szląska* tłumaczy postępowanie Prus chęcią odwetu za przeszkody, hegemonistycznym w Niemczech dążeniem ich stawiane. Nie wdając się w głębsze polityczne kombinacje, wyznać wszelako musimy, iż ze stanowiska czysto handlowego postępowanie Prus trudneby było do wytłumaczenia.

Monarchia Austriacka.

Wiedeń, 27. lipca. (Nowiny dworu.) Cesarzowa Jej Mość wedle ostatnich doniesień z Possenhofen, przedsięwzięła w towarzystwie Królowej neapolitańskiej wycieczkę do Mnichowa. Królowa neapolitańska ma udać się do Zürichu. Stan zdrowia Cesarzowej Jej Mości jest zupełnie pomyślny, nie masz już prawie ani śladu dawniejszej choroby.

Namiestnik hrabia Chorinsky udał się dzisiaj do Berna a powróci w poniedziałek; Judex Curiae hrabia Apponyi udał się do Pressburga. Siedmiogrodzki kanclerz nadworny hrabia Nadasdy zachorował.

Jego Mość Król bawarski Maxymilian z małżonką przybyli 24. b. m. wieczorem do Salzburga i udali się natychmiast w dalszą podróż do Berchtesgaden. W nocy przejeżdżał przez Salzburg Jego cesarz. Mość Arcyksiążę Rainer w podróży z Wiednia do Mnichowa.

Jego Excelencya minister sprawiedliwości baron Pratobevera zjechał 14. b. m. do wód Fusch (w Pinzgau.)

(Posiedzenia izby deputowanych z 25. lipca.)

Zagał posiedzenie prezydent Dr. Hein o godzinie 10¹/₂ przed południem. Na ławie ministrów zasiadli pp. Schmerling, Lasser i Plener, którego później zastępowali radcy ministeryalni Bischof i Feistmantel.

Prezydent oznajmił izbie uchwałę izby panów względem wspólnych obrad nad ustawą prasową, jako też wybór członków do komisji mieszanej.

Potem przyszło pod obradę sprawozdanie wydziału finansowego o zmodyfikowanej w izbie panów *ustawie względem opodatkowania konsumpcyi wina, moszczu i mięsa.*

Wydział finansowy przyjął wszystkie zmiany izby panów wyjąwszy wzmiankę o wyspach kwarnerskich w tytule ustawy; poczem izba przyjęła wszystkie artykuły projektu podług poprawek izby panów, i uchwaliła ustawę przy trzecim odczytaniu.

Dalej przypadło z porządku dziennego sprawozdanie wydziału finansowego o rubryce *dóbr skarbowych, kniei skarbowych i kniei salinowych.*

Stółce przedstawia przy tej sposobności korzyści kolonizacyi dóbr skarbowych, i domaga się w tym względzie większych ofiar ze strony rządu.

Wnioski wydziału względem przyjęcia do budżetu sumy 4,471.400 zł. jako dochodu z dóbr skarbowych, tudzież sumy 121.000 zł. jako dochodu z dóbr skonfiskowanych — wotowała izba jednogłośnie.

Dwa pierwsze życzenia wydziału: a) względem utworzenia samodzielnej ile możności administracyi dóbr skarbowych i zaprowadzenia stosownego systemu dzierżawy, i b) względem uregulowania administracyi dóbr oddanych w zastaw bankowi i spieszne wykazanie stosownych do sprzedaży posiadłości — zostały przyjęte bez debaty.

Przy życzeniu c) względem osobnego wykazu dochodów z dóbr funduszowych i fundacyjnych w przyszłym budżecie wszczęła się także mowa o funduszu na rozszerzenie miasta, i minister Lasser, odpowiadając na wniesioną w tym względzie interpelację deputo-

wanego Mühlfelda zrobił uwagę, że żądany wykaz co do dóbr funduszowych i fundacyjnych nie należy do budżetu. Później izba przyjęła również trzecie życzenie.

Sprawozdawca Hopfen przedłożył jeszcze wniosek wydziału, ażeby dochód ze sprzedanych dóbr skarbowych i kopalni przyjęty został do budżetu w sumie 397.000 zł. Wniosek ten przyjęto bez debaty.

W końcu zdawał jeszcze Schlegel sprawę o rubryce *men-nictwa*.

Izba wotowała potrzebną na pokrycie tej rubryki kwotę 760.000 zł. i przyjęła wszystkie życzenia wydziału.

Na tem wyczerpał się porządek dzienny, i posiedzenie zamknięto o godzinie 12¹/₄ w południe.

(Posiedzenie izby panów z 26. lipca.)

Zagaił posiedzenie książę Karol Auersperg o godzinie 11³/₄ w południe. Na ławie ministrów zasiadł tylko hr. Rechberg.

Uchwały izby względem budżetu ministerstwa finansów i władz kontroli zostały po raz trzeci odczytane i przyjęte.

Następnie odczytał baron Lichtenfels sprawozdanie komisji politycznej względem rewizji regulaminu izby.

Hrabia Hoyos radził przyjąć regulamin bez debaty tak, jak wyszedł z rewizji komisji politycznej, przeciwnie księżę Jabłonowski i Clary żądali specjalnej debaty nad każdym paragrafem; ale obadwa te wnioski nie utrzymały się.

Wreszcie zaproponował prezydent czytać kolejno wszystkie paragrafy regulaminu, i te, przy których nie wytoczy się żadna dobita, uważać już za przyjęte i oddawać więcej pod głosowanie izby. Wniosek ten został przyjęty, i po krótkich rozprawach wotowała izba projekt komisji bez żadnej zmiany, który też natychmiast po raz trzeci odczytano i ostatecznie uchwalono.

Posiedzenie skończyło się o godzinie 1³/₄ w południe.

— Tego samego dnia miało być także posiedzenie izby deputowanych, ale do godziny 11tej nie zebrała się przepisana liczba członków, i prezydent Dr. Hein zmuszony był przeto odłożyć posiedzenie na poniedziałek.

Anglia.

(Posiedzenie parlamentu z d. 21. lipca.)

W izbie niższej Mr. S. Fitzgerald uzala się, że interesa angielskie w Nowym Orleanie są pozbawione opieki. Anglia, rzekł jest prawie jedynym z mocarstw nadmorskich, które nie ma okrętów wojennych przed Nowym Orleanem. Konsul angielski Mr. Mure znajduje się obecnie w Anglii i jest chory.

Layard odpiera, że nie może dać szczegółowej odpowiedzi, ponieważ kwestję wniesiono, nie zapowiedziawszy jej poprzednio, jednakowoż zaprzecza, aby rząd nie czuwał nad interesami angielskimi w Nowym Orleanie. Już dość dawno, jak jeden z angielskich okrętów wojennych otrzymał rozkaz udać się do Nowego Orleanu; wyluszczać przyczynę, dla której ten rozkaz wykonany nie został, nie tutaj należy. Wojenny okręt francuski udziela poddanym angielskim wszelkiej potrzebnej pomocy.

Griffith zapytuje pierwszego lorda skarbu, czy prawdziwym jest doniesienie Pains, że rząd turecki gotuje się wysłać wojsko do Serbii, czy okręt wojenny turecki do Belgradu przeznaczony, a parowcem austriackim holowany udał się Dunajem w górę, czy rząd angielski pochwała takie postępowanie, i czy prawda, że dnia 16. czerwca wieczorem Basza dowodzący w twierdzy belgradzkiej, prezydent ministrów serbskich, jako też konsulowie Anglii, Francji, Austrii, Rosji i Prus podpisali umowę dla wstrzymania kroków nieprzyjacielskich, czy miasto pomimo tego dnia 17. czerwca przez 4 godziny bombardowane nie było, i czy prawda, że konsul angielski wraz z innymi konsulami europejskimi zaprotestował przeciw złamaniu traktatu.

Lord Palmerston odpowiada, że co do pierwszego punktu interpelacji rząd nie otrzymał żadnej wiadomości. Zdaje mu się, że rząd turecki ma zupełne prawo wysłać wojsko do Serbii, jeśli to uzna za dobre. Wiadomo mu, że istotnie zawarto umowę, aby z cytadeli nie bombardowano miasta, lecz kroki zaczepne ze strony miasta spowodowały chwilowe naruszenie umowy. Rząd nie jest jeszcze dokładnie o tych wypadkach zawiadomiony, zdaje się jednak, że konsulowie usilnie przykładali starania, aby pokój przywrócony został.

Fitzgerald zapytuje, czy rząd nie otrzymał jakich wiadomości, któreby potwierdziły obiegające niedawno pogłoski, że wojska angielskie poniosły w Chinach znaczne klęski. Sir C. Wood odpowiada, że ani jego, ani żaden inny departament wiadomości w tym względzie nie otrzymał.

Francya.

Paryż, 24. lipca. (Poczta paryska.) Biuro Reutersa donosi z Vera-Cruz, iż w dniu 14. czerwca Francuzi porazili znaczny korpus meksykański pod dowództwem generałów Saragossy i Ortegi przy Cerro di Borga w pobliżu Orizaby. Nazajutrz generałowie ci rozpoczęli atak na nowo, ale odparci zostali. Pomiędzy Tegerą a Vera-Cruz krążą liczne bandy gerilów. Transporta francuskie z Vera-Cruz do Orizaby pod eskortą idące, często stają się łupem Meksykanów. W Orizabie jest przeto wielki brak żywności.

Patrić donosi, iż potwierdza się wieść o zamierzonem przez Garibaldeggo wylądowaniu na terytorium rzymskiem. Sześć statków

wojennych wypłynęło z Tulonu dnia 24. lipca do Civitavechia. Statki te strzedz mają wybrzeży rzymskich, i nie dopuścić wylądowania Garibaldianów. Ze strony sadu jen. Montebello właściwych już użył środków ostrożności.

„Constitutionell“ powstaje gwałtownie przeciwko żądaniom Austrii, przyłączenia do związku celnego. Dziennik ten sądzi, iż związek celny przez przystąpienie do Austrii, byłby ciągłym igrzyskiem systemu prohibicyjnego, jedynie zaś na drodze traktatu z Francją zawartego przywrócić może kierunek postępowo-liberalny w handlowem swem prawodawstwie.

Pan Leszianin, poseł serbski w Paryżu przyjmowany już był przez p. Touvenela i miał z nim dłuższą konferencję.

(Do statystyki wyroków sądowych.) Nowo obrany prezes trybunału handlowego departamentu Sekwany p. Denière zdał raport o czynności tego sądu w czasie od 1go lipca 1861 do 30go czerwca 1862 roku. Według tego raportu miał do osądzenia 75.130 spraw, a zatem o 6526 więcej, jak w roku zeszłym. Upadłości handlowych było w tym przeciągu czasu 1734. Kapitał towarzystw komandytowych w r. 1861¹/₆₂ wynosił 74,756.000 franków. W r. 1860¹/₆₀ kapitał ten wynosił 117 mil., w r. 1860¹/₆₁ jeszcze 81,770.000 fr., ubytek przeto w dwóch latach wynosi przeszło 42 mil. fr. „Niepomysłny ten rezultat“, mówi p. Denière w swoim raporcie, „przypisać można po części powszechnej stagnacji handlowej, główną jednak jego przyczyną jest nieufność do wszelkich towarzystw akcyjnych.“

Włochy.

(Z sejmiku turyńskiego. — Wiadomości bieżące.) Na posiedzeniu turyńskiej izby deputowanych z d. 22. lipca Bixio interpelował ministra względem portu ankonitańskiego. Minister odpowiedział, że gorliwie pracują nad zaprowadzeniem tam ważnej stacji dla marynarki. Na to Bixio odrzekł, iż port ankonitański w obecnym stanie nie da się wcale użyć na stację marynarki w czasie wojny, jest bowiem za szczupły. Minister Depretis zgodził się na to dodając, iż według planów obecnych port znacznie ma być rozszerzony.

Syndyk i wydział miejski w Palermo podali się do dymisji. Głównie dowodzący gwardią narodową palermitańską wydał rozkaz dzienny w którym ogłasza, iż całe bandy złoczyńców przywdziały nieprawie uniform gwardyi narodowej, i pod tą zasłoną najokropiejsze popełniają zbrodnie. Nakazano zatem patrolom, ażeby przytrzymywały każdego w uniform gwardyi ubranego, dla przekonania się czyli istotnie jest gwardzista.

Rządowy Dziennik neapolitański podaje przegląd środków nagłych ku pomnożeniu marynarki wojennej. W Anglii zamówiono dwa statki parowo-awizowe każdy o sile 400 koni, we Francji 4 fregaty pancerne każda o 26 działach, u jednego znów domu angielskiego zamówiono taran parowy, którego uderzenie zgruchotać może liniowy okręt. Prócz tego 4 fregaty parowe są na ukończeniu. Z Francji oczekują 400 dział, z Ameryki 50 dział; w portach zaś wojennych w Ankonie i Spezii wielkie robią przygotowania.

Dania.

Helsingör, 20. lipca. (Pożegnanie Króla szwedzkiego.) Dziś zrana o godzinie 10. przybyli tu monarchowie Danii i Szwecji z liczną eskortą konnej gwardyi przybocznej. Wszystkie korporacje z chorągwiami wyszły naprzeciw nim i ustawiły się u mostu łyżwowego, gdzie następcę tronu, pojechawszy przodem przyjmował dostojnych gości. Miasto było świetnie przystrojone. Śród nieustających okrzyków radości, wsiadł Król Karol na parostatek „Sleswig“. Królowie uściskali się na pożegnanie, poczem Król Fryderyk udał się na sam koniec mostu, by pożegnać jeszcze raz ręką odjeżdżającego monarchę. Śród huku dział z twierdzy Kronborg i z fregaty „Thetis“ puścił się paropływ „Sleswig“ ku Małeno, a Król duński powrócił śród radosnych okrzyków ludności do Fredensborga.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 26. lipca. (Wiadomości z Warszawy.) Najjaśniejszy Pan w d. 1. lipca (v. s.) raczył wydać następujący rozkaz: Jego cesarska wysokość wielki książę Wacław Konstantynowicz ma być zapisany do osady floty gwardyi.

Najjaśniejszy Pan na przedstawienie Jego cesarskiej wysokości wielkiego księcia Namiestnika, mianował raszył:

Członka rady powiatowej Hrubieszowskiej Franciszka Węgleńskiego, stałym członkiem rady stanu, oraz:

Zastępcę członka rady powiatu Pultuskiego Aleks. Kurtza — i Członka rady miejskiej Warszawskiej Mathiasa Rosena,

Czasowymi członkami rady stanu Królestwa, na rok 1862.

Postanowieniem Jego cesarskiej wysokości wielkiego księcia namiestnika, członek rady powiatowej Rawskiej, b. prezydujący w radzie szczegółowej opiekuńczej powiatu Rawskiego Konstanty Górski, mianowany został Referendarzem stanu w radzie stanu Królestwa.

Komisya rządowa spraw wewnętrznych. — Odwołując się do ogłoszenia swego, w końcu miesiąca maja r. b. w pismach publicznych zamieszczonego, co do środków ostrożności na granicy Królestwa Polskiego od strony Galicyi, cyrkułu Przemyskiego, zaprowadzonych, w celu zapobieżenia wniesienia do kraju tutejsze-

go zarazy księgosuszu, — komisya rządowa podaje do wiadomości powszechnej, że wydane zostały odpowiednie zarządzenia, aby powyższe środki ostrożności odwołane były.

Przez najwyższy rozkaz cesarski z d. 6. lipca (v. s.) do wydziału wojskowego, urządzenie 1szej armii, i 1go, 2go i 3go korpusów armii z ich sztabami, a zarazem godności głównodowodzącego i dowódców wyżej wymienionych armii i korpusów znoszą się. Dla głównego zaś zarządu wojskami stanowiącemi wspomnianą armię, urządzone zostają trzy okręgi wojenne: Warszawski, Wileński i Kijowski, na zasadzie najwyższej zatwierdzonego w dniu 6go lipca (v. s.) postanowienia.

Przez najwyższy rozkaz z dnia 6 lipca (v. s.) do wydziału wojskowego, mianowani zostali: dowódca oddzielnego korpusu grenadierów, generał-adjutant, generał piechoty baron Ramzay, dowodzącym wojskami w Królestwie Polskiem; — Wileński wojenny, Grodzieński i Kowieński generał-gubernator, generał-adjutant, generał-piechoty, Nazimów 1szy, dowodzącym wojskami Wileńskiego okręgu wojennego; — Kijowski wojenny, Podolski i Wołyński generał-gubernator, generał-adjutant, generał-lejtnant książę Wasilczyków 1szy, dowodzącym wojskami Kijowskiego okręgu wojennego; wszyscy trzej z pozostawieniem przy dotychczasowych godnościach a dwóch ostatnich i przy innych zajmowanych przez nich obowiązkach. Dowódca znośzącego się 3go korpusu armii, generał-piechoty, baron von Wrangel, czasowo dowodzącym wojskami Kijowskiego wojennego okręgu, aż do powrotu generał-adjutanta księcia Wasilczykowa 1go z udzielonego mu urlopu.

(Zeznanie Jaroszyńskiego.) Według doniesienia gazetki wiedeńskiej miał Jaroszyński w ostatnich czasach wyznać szczegółowo swoją zbrodnię. Pomiedzy innymi krąży w Warszawie także pogłoska, że gdyby się był udał zamach na wielkiego księcia, miano podpalić miasto na kilku punktach.

Kilku z pomiędzy obywateli warszawskich, którzy oświetlali domy swoje podczas ostatniej iluminacji, mieli otrzymać za to listy z pogrozkami.

Turcyja.

(Na czarnogórskiej widowni boju) — pisze gazeta wiedeńska — nastąpił znowu rodzaj ciszy, a nawet zdaje się, że nastąpił zwrot w losach wojennych. Umilkły tureckie buletyny zwycięskie, a natomiast odzywają się znowu raporty czarnogórskie. Gdy bowiem podług depechy Omera Baszy, która 13. b. m. otrzymała tureckie ministerjum wojny, mieli Turcy skutkiem połączenia się obudwu korpusów z Albanii i z Hercegowiny zająć wszystkie wsie, a Czarnogórcy ponieść ogromną klęskę i utracić do 800 ludzi w przepaściach pod Ostrogicem, utrzymuje się teraz przeciwnie wieść, że Turcy zapewne dla Iraku żywności cofnęli się do Spuzca, a zatem nietylko niemoże być mowa o dalszym pochodzie na Cetynię, ale nawet owo połączenie korpusów nieprzyniosłoby w takim razie żadnych korzyści. Do tego wszystkiego zaś dodaje jeszcze telegram Wanderera z Cetynii, że dnia 20. i 21. b. m. zostali Turcy pobici w dwóch potyczkach z Mirkiem.

Księstwa Naddunajskie.

(Wiadomości z Bukaresztu. — Agitacja w Bułgarii.) W Bukareszcie przygotowują się teraz na gwałtowne rozprawy w izbie, która ma się zebrać nanowo w grudniu, gdyż na porządku dziennym znajduje się taka sprawa, która może z łatwością wywołać nową sejsję i wzburzenie umysłów. Mianowicie jestto wniosek deputowanego Grigorie Cusa, wniesiony w dniu zamknięcia sesji z poparciem 11 członków lewej strony, ażeby wadomom po tych wieśniakach, którzy aresztowani na dniu 24. stycznia pomarli w więzieniu, wyznaczono ze skarbu publicznego roczne wsparcie w kwocie 12 dukatów, a po śmierci wdów przelano to wsparcie na ich dzieci, dopokąd nieosiągną 20 roku wieku. Zaś nowe ministerjum rumuńskie miało przyjąć swój urząd tylko pod warunkiem, ażeby książę niepublikował wotowanej w izbie ustawy agraryjnej, i ażeby rezolucje izby względem wniesienia pomnika zamordowanemu ministrowi Catargiu z kredytem 4000 dukatów i pensya 2000 dukatów dla wdowy po nim zostały zawieszane.

— Podług korespondencyi w Wandererze z 21. lipca przybiera agitacja w Bułgarii bardzo groźne rozmiary. Z dwóch wsi pod Tyrnawą, z których każda liczy do 1000 osad, wynieśli się wszyscy mieszkańcy w górę, i kto tylko zdolny jest nosić broń, gotuje się do walki przeciw Turkom. Podobne wiadomości nadchodzą także z innych okolic. Nawet ci Bułgarowie, którzy w zeszłym roku przenieśli się do Rosji, wracają teraz do ojczyzny, i do Widynu przybyło już do 9000 rodzin.

Azya.

Najnowssa poczta zamorska.

Kalkutta, 21. czerwca. Stosunki z Birma pogorszą się dla ciągłych rozbojów na granicy, którym Król zaradzić niemoże, gdyż sam zajęty jest sporem z następcą tronu, którego siły wzmagają się. Ze strony komisarza angielskiego oczekują energicznych kroków.

Singapura, 18. czerwca. Preliminary pokoju między Kochinchiną i Francją zostały zawarte. Rząd kochinchijski odstępuje 6 prowincyj dolnej Kochinchiny i płaci 4 miliony dolarów, z których Hiszpania dostaje 3 miliony. Dla pokonania Tonkinesów daje

rząd francuzki oficerów do musztrowania wojska i przyrzeka w razie potrzeby korpus pomocniczy.

Batavia, 12. czerwca. Gubernator objeżdża kraj, szukając linii przydatnych na kolej żelazną. U wybrzeża Banki uwijają się korsarze.

Hongkong, 10. czerwca. Taipingowie, ukazawszy się w znacznej liczbie w okolicy Szanghaju, opanowali kilka twierdz, które przedtem zabrali im sprzymierzeni, tak że ci muszą się ograniczać teraz na liniach obsadzonych ku ochronie Szanghaju i obcych kolonij. Pod Nankinem odnieśli korzyść cesarscy.

Szanghaj, 3. Czerwca. Wojska skoncentrowały się w okolicy miasta i oczekują posiłków.

Kronika.

— Jutro o godz. 6tej wieczór odbędzie się w sali strzeleckiej posiedzenie rady miejskiej. Porządek dzienny: 1) Dodatek na utrzymanie c. k. straży policyjnej; 2) Ugoda za roboty brukarskie w r. 1862. 3) Nidanie prawa obywatelstwa; 4) Sprawy nie fotelów do sali radnej; 5) poruczenie regulacji wodociągów miejskich panu Netrebskiemu; 6) podarunek 192 sztuk płyt trembowelskich dla zakładu agronomicznego w Dublinach; 7) remuneracya sekretarzy sekcyjnych; 8) pensya dla wdowy po pisarzu Krokajo; 9) deklaracya na extabulacyę kontraktu najmu koszar p. Galli; 10) ściąganie arkusza propinacyjnego radykowanego z realności p. Brenera; 11) nadanie arkusza propinacyjnego p. Strömerowi; 12) udzielenie koncesyi na kominiarstwo p. Kostezyńskiemu.

Ze Stanisławowa donoszą: Dnia 19. b. m. przeciągnęła z północy po nad Nowe i Stare Bohorodeczany gwałtowna burza, która na pewien czas niebo zaciemniła zupełnie. W Starych Bohorodeczanach uderzył piorun w stajnię dworską. Budynek ten i kilka pobocznych z znacznym zapasem siana stał się pastwą płomieni. Bydło w stajni stojące uratowano szczęśliwie. Szkodę obliczono na 2500 zł. w. a.

Niedawno przybył z Prus do Nadworny hrabia Renard, właściciel tych dóbr i wyprawil dla myśliwych okolicznych wspaniałe polowanie na niedźwiedzie.

Przed kilkoma dniami zastrzelił się tu trzema kulami żołnierz stojący na warcie przed magazynem prochu. Powód samobójstwa tego niewiadomy.

(Przyczyna teraźniejszych zmian temperatury.) Professor Rossmäsler jako przyczynę temperatury zimno-wilgotnej podaje niezwykle ciepło na wiosnę. Ponieważ jak się przekonano, zjawisko to daje się w całej zachodniej Europie dostrzegać, wnoszą, że na wiosnę podczas upałów topnieją w zachodniej Grenlandyi wielkie bryły lodu, i dolny zimny prąd morski pędzi je do Nowej Fundlandyi na ocean atlantycki, gdzie topniejąc, pochłaniają bardzo wielką ilość ciepła. Podobnież możnaby wytłómaczyć rzadkie zjawisko zimnych wiatrów zachodnich i południowo-zachodnich. Professor Rossmäsler twierdzi, że jego mniemanie potwierdzi się wkrótce. Już się ono potwierdziło; Parowce z Atlantyku idące, spotkały pod 470 szerokości wielkie bryły lodu, których ledwo uniknąć zdolaly, i widziały sterczące z lodu rozmaite okręta żaglowe.

(Przeciw dręczeniu psów.) Od naocznego świadka dowiaduje się „Elb. Ztg.“ że w jednym z ostatnich dni przed bramami Dusseldorfu zatrzymano wszystkie worki psami ciągnięone i pakunki ważono. Trzech powoźników, którzy na psy swoje nałożyli po 800, 1100 i 1300 funtów, skazano na karę. Rząd Dusseldorfu zapytywał już o zdanie wszystkie rady gminne, czy można dozwolnić na używanie psów do pociągu. Słychać, że wszystkie te były przeciwnego zdania. Stowarzyszenie dla ochrony zwierząt w Elberfeldzie ma także starać się u rządu o zakaz zaprzęganja psów.

(Handel piwem w Anglii.) Urzędowy wykaz, niedawno ogłoszony w Anglii, podaje ciekawe wiadomości o wyrobie i handlu piwa w tym kraju. W październiku w 1751 r. znajdowało się w Anglii i Szkocyi 2294 browarów i 64 923 szynków piwa; w Irlandyi 195 browarów i 28 933 szynków piwa; czyli razem w połączonym królestwie było 2489 browarów i 93 856 szynków piwa. Do fabrykacyi piwa użyto 14½ milionów hektolitrow (11 328 125 korey) siodu. W roku kończącym się 30. września 1861 roku, wywieziono z połączonych królestw wielkiej Brytanii i Irlandyi 365 tysięcy heczek piwa wartości 34,745,000 fr. Piwo to wysłano do Australii, Indyi angielskich, Ameryki angielskiej, Brazylii, Stanów Zjednoczonych, Przylądka Dobrej Nadzieli, wyspy św. Maurycego i Francyi. Do Australii wysłano najwięcej, mianowicie 136,039 heczek, do Francyi najmniej, 5,498 heczek.

(Uniwersytet wrocławski) liczył w zeszłym półroczu 872 studentów immatrykulowanych i 68 słuchaczy nieimmatrykulowanych (farmaceutów, agronomów i t. d.) Fakultet teologiczny katolicki liczył studentów 176, a ewangelicki 115; na inne zaś wydziały uczęszczało: na prawny 147, lekarski 135 i filozoficzny 299 studentów. Liczba cudzoziemców immatrykulowanych wynosiła 50. Profesorów zwyczajnych liczy uniwersytet: na fakultecie teologicznym katolickim 6, na ewangelickim tyleż, na prawnym 5, na lekarskim 6 i na filozoficznym 18; liczba nadzwyczajnych profesorów wynosi: na fakultecie teologicznym ewangelickim 3, na prawnym 2, na lekarskim 2, i na filozoficznym 7; docentów prywatnych uniwersytet ma: na wydziale teologicznym katolickim 2, na ewangelickim 1, na prawnym 3, na lekarskim 12 i na filozoficznym 12.

Ostatnie wiadomości.

Skąpe są dzisiejsze nowiny polityczne; wczorajsza i dzisiejsza poczta nieprzyniosła żadnego telegramu, i musimy zatem ograniczyć się na kilku ważniejszych doniesieniach dziennikarskich.

Głównym przedmiotem rozpraw tak dziennikarstwa włoskiego jak i francuzkiego, jest dzisiaj domyslna wyprawa Garibaldegona na Rzym. Niewiadomo wprawdzie, jak dalece ten domysł jest uzasadniony, ale musiało być w tem choć cokolwiek podobieństwa do prawdy, kiedy rząd francuzki uważał za rzecz potrzebną zarządzić rozmaite środki ostrożności. I tak miały z Vichy odejść

instrukcje dla generała Montebello i margrabiego Lavalette, w których zaleca im Cesarz jak największą czujność i użycie jak najostrzejszych środków ku ochronie świeckiej władzy Papieża; a jeden z dzienników genueskich utrzymuje nawet, że rząd turyński otrzymał od Thouvenela depezę, w której powiedziano między innymi: „że jeśli rząd włoski nie zapobieży dalszym skandalom w Palermie, wymierzonym przeciw Napoleonowi, odwoła rząd francuski posła swojego z Turynu.“ Ztąd też ma być rząd włoski teraz w nie małym kłopotcie, jak ma postąpić z Garibaldim. *Constitutionnel* donosi wprawdzie, że Ratazzi ma zamiar aresztować byłego dyktatora i stawić przed sądem, co potwierdza także paryska korespondencya w *Donau Ztg.*, donosząc, że gabinet turyński ofiarował się dobrowolnie wytoczyć Garibaldiemu proces za przyzwoleniem izby; ale krok taki naraziłby z drugiej strony rząd sardyński na większe jeszcze niebezpieczeństwo, oburzając przeciw niemu całe stronnictwo ruchu we Włoszech.

Królowa angielska odjechała 23. b. m. w towarzystwie księcia Walii i młodszych członków rodziny z Windsoru do Szkocyi, i ma zabawić cały miesiąc w Balmoralu.

Z Grecyi otrzymała *Triest. Ztg.* wiadomości, które wspominają o znacznych przygotowaniach do wywołania nowej rewolucyi w kraju. Ruch ten jednakże ma być głównie wymierzony przeciw Turcyi, a główni przywódcy jego mają działać w porozumieniu z partya unitarną na wyspach jońskich i z szefami ruchu włoskiego.

Nakoniec donoszą jeszcze dzienniki z Serbii, że w ogóle nieprzywiązują tam wielkich nadziei do konferencyi posłów w Stambule, i że ludność serbska gotuje się bez ustanku do walki.

THEATRE.

Dzisiaj w teatrze niemieckim: „**Philippine Welser**“, tragedia historyczna w 5 aktach po raz pierwszy. Trzeci występ gościnniej pani *Hauptman-Versing*.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 25. lipca.

Hotel europejski: PP. Obertyński Wład. z Stronibab; hr. Komarnicki, Karol, z Złoczowa; Bal Franc. z Toliglów; Trzeński Józef, z Żyrawa; Niemętowski, c. k. notaryusz, z Żółkwi; Antoniewicz Szym., z Wołynia; Jędrzejewicz Józef, z Zniatyna.

Hotel rosyjski: Łodyński Stan., z Nahorec.

Hotel krakowski: Starzewski Wład., c. k. not., z Stanisławowa; Łukasiewicz Grzegorz, z Chocimierza; Krzyżanowski Piotr, z Wiszniowczyka.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 28. lipca.

PP. Szeptycki Jędr., do Bruchnała. Młocki Franc., do Hurnia. Czajkowski Hip., do Bóbrki; Sozański Winc., do Ulicy; Skrzyżzewski Michał, do

Belzca; Tarnowski Mans., do Warszawy; Krukowiecki Fel., do Budzanowa; Romański Jan, do Antoniny; Paygert Miecz., do Krywenki; Doroszyński Karol, do Tełczyniec; Doroszyński Fel., do Józefowic; Torosiewicz M. k., do Pragi; Holban Mik., do Moldawii; Szeptycki Jan do Dziewiętnik.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.
Dnia 26. i 27. lipca 1862.

Pe a	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	328.93	+ 13.4	82.2	zachodni	si. pogoda
2. god. po poł.	328.46	+ 21.3	49.9	"	"
10. god. wiecz.	328.38	+ 16.6	77.8	"	" pochmurno
7. god. zrana	328.68	+ 15.2	65.7	zachodni	si. pogoda
2. god. po poł.	328.19	+ 23.5	45.3	"	"
10. god. wiecz.	328.15	+ 17.6	64.5	poł.-wach.	"

Kurs lwowski.

Dnia 28. lipca.

	gotówka		towarem	
	zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	5	93	5	91
Dukat cesarski	5	94	6	99
Półimperyal zł. rosyjski	10	21	10	31
Rubel srebrny rosyjski	1	94	1	96
Talar pruski	1	85	1	87
Polski kurant i pięciozłotówka				
Galic. listy zastawne w. a. za 100 zł.	79	28	79	75
" " m. k. za 100 zł.	83	28	83	85
Galic. obliagacje indemnizacyjne	70	92	71	43
5% Pożyczka narodowa	81	92	82	48
Akcyje gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	225	50	227	25

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 27. lipca

Z pożyczki narod. po 5% za 100 zlr. 82 25. Metaliki po 5% za 100 zł. 71 10; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akcyje Banku narodowego sztuka 803 —; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 216 50; niższe-aust. towarzystwa eskomtowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

Wekslowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —. Lipak za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 125 50. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.96 dukaty ces. pełnej wagi —. korony —, półkorony —. Srebro 123.25

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 26. lipca.

1. Dług publiczny.

	pien.	towar.
A. Państwa.		
W austr. wal. po 5%	65 50	65 70
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	82.20	82 30
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	82 30	82 40
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—	—
Metaliki po 5%	70 75	70 85
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	76 80	71 +
dtto. " 4 1/2%	62 30	62 50
dtto. " 4%	55 —	55 25
dtto. " 3 1/2%	41 —	41 50
dtto. " 2 1/2%	35 50	36 50
dtto. " 1%	14 10	14 25
Przez. do wylos. z r. 1839	126 25	125 76
" 1854	90 25	90 50
" 1860	91 25	91 40

Przeznaczono do losowan. z r. 1860 po 100 zł. 92 90 93 —

Renty Como po 42 lir. austr. 17 — 17 25

Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5% 67 50 68 —

" 4 1/2% 61 50 61 75

" 4% 54.50 54.75

" 3 1/2% 48. — 48.50

" 3% — 48. —

Przez. do los. obl. dawn. długu państ. z proc. w kraju

" 2 1/2% 45. — 46. —

" 2% 40. — 41. —

" 1 1/2% 36. — 37. —

" 1% 31. — 32. —

dtto. z procent. za granicą

" 5% 67. — 68. —

" 4 1/2% 61 50 61 75

" 4% 54 50 54 75

B. Krajów koronnych

Niższej Austrii 86.50 87. —

Wyz. Aust. i Salb. 86.50 87. —

Czech 86.50 87.50

Morawii 90.50 91. —

Szlaska 88.50 89. —

Styryi 87. — 87.50

Tyrolu 95. — 96. —

Kar. Krainy i Wyl. 86.50 88.50

Węgier 72 25 72 50

2. Stan oblig. domestykaln.

po 3% za 100 zł. 11. — 17. —

" 2 1/2% za 100 zł. 12. — 15. —

" 2% za 100 zł. 12. — 13. —

" 1 1/2% za 100 zł. 11. — 12. —

" 1% za 100 zł. 10. — 11. —

3. Akcyje.

Banku nar. 799. — 800 —

Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a. 213 40 213 60

Niż.-aust. tow. eskomt. po 500 zł. 642 — 645 —

I óm. kol. po 1000 zł. m. k. 1978. — 1980. —

Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr. 245 50 246 10

hol. Ces. Elzbiety po 200 zł. 157 50 158 —

Polud.-póln.-niem. kolei kem. po 200 zł. m. k. 122 60 122 80

Kolei Cisy po 200 zł. m. k. 147 — 147 —

Polud. kolei państ. lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. w płata 281 — 282 —

100 zł. (90%) 225 50 226. —

Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k. 40. — 43. —

dtto. II. emis. po 200 zł. m. k. — 98. —

Kolej Busteładzka po 500 zł. m. k. — 700. —

4. Listy zastawne.

Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5% 104. — 104 25

" 10 " 5% 101 — 101 50

przeznacz. do los. po 5% 89.50 89.75

Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł. — —

przez. do los. po 5% 85.25 85.50

Gal. Tow. kred. po 4% 79. — 80. —

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elzbiety po 5% za 100 zł. m. k. 97. — 97.25

dtto. dtto. w srebrze uproc. za 100 zł. w. a. 101 50 101 75

Tow. austr. kol. państwa po 500 fr. 137. — 137 50

Kol. lomb. wen. po 500 fr. 132 25 132 75

Kol. półn. po 100 zł. m. k. 93.25 93 75

Kol. Glogrn. za 100 zł. 83. — 83 50

Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k. — 96. —

Lloyda za 100 zł. — 90. — 91. —

6. Losy.

Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a. 129 25 129.50

Tow. żeg. par. na Dun. po

100 zł. m. k. 95. — 95 50

Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a. 121. — 122. —

Pożycz. miasta Buły po 40 zł. w. a. 36.75 37 25

Esterhazego po 40 zł. m. k. 35 50 36

Salma " 40 " 37. — 37 50

Pallego " 40 " 38 — 38 50

Clarego " 40 " 36 75 37. —

St. Genois " 40 " 38 — 38 25

Windischgrätzka 20 zł. " 22 50 23 —

Waldsteina 20 " 22. — 22 25

Keglevicha 10 " 15. — 15 25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol. — —

Augsburga za 100 zł. w. p. n 106 20 106 20

Berlin za 100 tal. — —

Wrocław za 100 tal. — —

Frankfurt za 100 zł. w. p. n 106 25 106 30

Genua za 100 lir. piem. — —

Hamburg za 100 M. B. 94 10 94 20

Lipsk za 100 tal. — —

Liwnarna za 100 lir. tosk. — —

Londyn za 10 ft. szt. 126 25 126 30

Lugdun za 100 fr. — —

Medyolan za 100 zł. w. a. — —

Marsylia za 100 fr. 49 85 49 90

Paryż za 100 fr. 49.95 50. —

Praga za 100 zł. w. a. — —

Tryest za 100 zł. w. a. — —

Wenecya za 100 zł. w. a. — —

(31 dni po ukazaniu.)

Bukareszt za 100 piast. wol. — —

Konstantynopol za 100 piast. tur. — —

Kurs złota.

Dukaty ces. men. 6.01 6.02

dtto. pełnej wagi 6.01 6.02

Korona 17.35 17.40

26 frankówka 10 10 10 11

Rosyjski impery. 10.33 10.36

Talar związkowy 1.86 — 1.86 1/2

Srebro 124. — 124 25

Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50 c.